

Списък на дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги предоставяни от ТП „ДГС Радомир“

(в изпълнение на Критерий 5.1 от националния FSC-стандарт)

I. Материални продукти и услуги

Материалните услуги включват всички продукти, добити от екосистемите: храна, дървесина и др.

1. Дървесина

Средногодишното ползване на строителна дървесина и дърва за огрев по ГСП от 2018г. е 30 481 м³-лежаща маса, в т.ч. 15 517 м³ дърва - широколистни 11 593 м³, иглолистни 3 924 м³.

Средногодишната продажба на дърва за огрев от промишлен дърводобив е 23458 м³ - широколистни 7 690 м³, иглолистни 15 768 м³.

Средногодишната продажба на дърва за огрев за физически лица, е 3 054 м³, в т.ч. по чл. 193 от ЗГ - 690 м³.

2. Недървесни продукти - Лечебни растения

- рядко събирани: балканска пищялка, рани лист, червен кантарион, змийско мляко, синя жлъчка, вълнест напръстник, еньовче, обикновен риган, копитник, обикновен здравец, волски език, теснолистен живовляк, камшик, багривно подрумиче, клинавче, дива тиква, ветрогон, росопас, голо изсипливче, луличка, лечебна комунига, пипериче, чобанка, зърника, козя брада, шапиче, змиарник, лудо биле, решетка, кукувичка прежда, брястолистно орехче, лазаркиня, кукуряк.

- масово събирани: глог, обикновен дрян, шипка, трънка, къпина, скоруша, жълт кантарион, смрадлика, кисел трън, бял равнец, мащерка, маточина, тревист бъз, дребнолистна липа, сребролистна липа.

- Гъби – пачи крак, печурка, манатарка, сърнела.

- коледни елхи – 500 бр.

Предвижда се годишен добив на гъби 2000 кг., билки 1000 кг и горски плодове 1500 кг, като тези количества зависят от различни фактори (климатични условия, възможност за реализация)

План за Ползване : СЛРД Сокол - гр. Брезник 2020 г.						Всичко ДЛСР + БИСД ДЛСР БИСД в ДЛСР ПЛСР+БИСД ПЛСР БИСД в ПЛСР								
No:	Дивеч	Допустим запас	Запас	Полово съотношение М:Ж	План за ползване	Мъжки					Женски			
						Приплоди	Едно-годишни	Млади	Средно-възрастни	Зрели	Общо	Приплоди	Зрели	Общо
Едър дивеч														
1.	Сърна	512	180		16			7	3	5	15		1	1
2.	Дива свиня	263	165		148	32	21	11	14	14	92	34	22	56
Дребен дивеч														
3.	Заек	1219	178											
4.	Яребица	1977	476											
5.	Планински кеклик	44												
Хищници														
6.	Вълк		25		23									
7.	Чакал		36		31									
8.	Лисица		109		101									
9.	Скитащи кучета		53		12									
10.	Сврака		292		22									
11.	Сива врана		307		61									

- Паша - разрешителни няма

- площи по горскостопански участъци - забранени и разрешени за паша

- ГСУ Перник: обща площ 8806.1 ха в т.ч. забранена 4110.2 ха и разрешена 4695.9 ха
- ГСУ Радомир: обща площ 8714.0 ха в т.ч. забранена 4773.5 ха и разрешена 3940.5 ха
- ГСУ Извор: обща площ 7763.1 ха в т.ч. забранена 5511.1 ха и разрешена 2252.0 ха

3. Достъп до генетични ресурси (семепроизводствени градини, обмяна на животински видове, ако има такава - дават се данни за възможно ползване през следващата година на семена, фиданки или продажба на живи животни)

ТП"ДГС Радомир" не произвежда фиданки за залесяване.

Съгласно протокол от 22.03.2018г. стопанството има четири семепроизводствени насаждения, които са издънкови и са за добиване на репродуктивни материали от зимен дъб и цер: подотдел 207с; 324а; 328ж; 328и;

При необходимост се прави семесъбиране за нуждите на ЮЗДП.

II. Регулиращи услуги - ползи от процесите в екосистемите

-Регулиране на водите – режимът и количеството на водния отток се влияят в голяма степен от измененията в растителната покривка, особено когато те променят потенциала на системата да формира водни ресурси. Такива изменения са преобразуването на влажните зони, превръщането на гори в територии за селско стопанство или на земеделски земи в селищни територии.

Водорегулиращата и водозащитна услуга имат огромно значение за количеството и качеството на водите, които изтичат от водосборните басейни. Горските екосистеми реализират две основни хидрологични функции – водоохранна и водорегулираща. Водоохранната функция е способността на горите да стабилизират повърхностните и подпочвените води на дадена територия (водосбор) за дълъг период от време. Водорегулиращата функция се изразява в способността на горските екосистеми да преразпределят елементите на водния баланс, като увеличават дела на положителните (продуктивни) пера и намаляват непродуктивните (отрицателни) такива.

1. Водоохранна функция :

Водоохранна функция изпълняват всички гори, които са включени във ВКС 4.1 Гори – единствени източници на питейна вода в Доклада за ГВКС. За територията на ТП „ДГС Радомир“ в тази консервационна стойност попадат отдели и подотдели, обособени с цел снабдяване на населените места с вода за питейно-битови нужди.

2. Водорегулиращата функция :

Водорегулираща функция изпълняват всички гори, които са включени във ВКС 4.2 Гори с решаващо значение за регулиране на водния отток на водосборите в Доклада за ГВКС. За територията на ТП „ДГС Радомир“ са определени гори попадащи в 100 метровата ивица край р. Струма, горите в санитарно-охранителна зона 3 на язовир Студена и защитната ивица (до 200 м) покрай язовир Извор.

3. Противоерозионна функция :

Противоерозионна функция изпълняват всички гори, които са включени във ВКС 4.3 Гори с решаващо противоерозионно значение в Доклада за ГВКС. За територията на ТП „ДГС Радомир“ в тази консервационна стойност попадат гори, създадени по технически проекти за борба с ерозията, корекционни, брегозащитни и колматажни горски пояси, а също така и горски територии с наклон над 30° (или по-малък, при разположение под обработваеми земи, поляни, голини, редини, които са с наклон над 10° и дължина по-голяма от 200 м) с площ над 1 ha и пълнотс нсф 0,6 .

-Регулиране на ерозията – растителната покривка играе важна роля за задържането на почвата и забавяне на ерозионните процеси. Горската растителност повишава пропускливостта на почвата към дъждовна вода, намалявайки оттичането. Също така, защитава почвата от ветрове, което води до намалена ветрова ерозия, както и до благоприятни промени в микроклимата. Премахването на растителността повишава скоростта на повърхностната ерозия. Такива гори за територията на ТП „ДГС Радомир“ са горски територии с наклон над 30° (или по-малък, при разположение под обработваеми земи, поляни, голини, редини, които са с наклон над 10° и дължина по-голяма от 200 м) с площ над 1 ha и пълнотс нсф 0,6 .

- Регулиране на болести – промени в екосистемите могат директно да доведат до увеличаване или намаляване на изобилието от човешки патогени и на преносители и зарази.

- Регулиране на вредители – промени в екосистемите влияят върху популацията и оттам върху степента на въздействие на вредителите.

III. Културни и социални услуги - нематериални ползи от екосистемите

Културните услуги са нематериални ползи от екосистемите.

Осигуряването на условия за рекреация и туризъм прави горите предпочитано място за почивка на хиляди хора.

Повечето хора високо ценят красотата или естетическата стойност на различните екосистеми, което се отразява в широкия интерес към екопътеки, маршрути и обозначени панорамни места, както и при избора на къщи и жилища и готовността да се плати по-висока цена за красива гледка.

Горите, с цялото си разнообразие, са богат източник на творческо вдъхновение в много сфери – изкуство, фолклор, архитектура, реклама и други. Хората ценят чувството си за принадлежност към родния край, което е свързано с отличителни черти на околната среда.

1. Образователна стойност

- Залесяване и беседа с ученици.
- Залесяване и провеждане на интерактивни игри с ученици.

2. Естетична стойност на ландшафта

На територията на стопанството попадат значими горски територии, фирмиращи ландшафт от регионално и национално значение, в които всички естествено срещащи се видове съществуват при естествени условия на разпространение и обилие. Тези горски територии са включени във ВКС 2 от Доклада за ГВКС – Гори, които съдържат жизнеспособни популации на повечето или всички местни видове, сравнително неповлияни от човешка дейност. Значими горски територии, формиращи ландшафт от регионално и национално значение, в които всички естествено срещащи се видове съществуват при естествени условия на разпространение и обилие.

3. Горите като източник на културни услуги, вдъхновение и принадлежност за хората, и като среда и обект на духовна и религиозна идентичност.

Всички гори, които притежават културна ценност са включени във ВКС 6 от Доклада за ГВКС. Това са горски територии традиционно свързани с провеждането в тях на събори, надпявания и други мероприятия, важни за съхраняване на културното наследство и националните традиции, също така на територията на ТП „ДГС Радомир“ попадат 2678,8 ха курортни гори.

Одобрил:

ПОДПИС:.....

инж. В.Владов

Директор на ТП „ДГС Радомир.“

